

POSTANOWIENIE

Dnia 3 lutego 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Barbara Skoczowska

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.,
po rozpoznaniu w dniu 3 lutego 2026 r.,
w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej
w sprawie radcy prawnej **M. G.**,
obwinionej o popełnienie przewinienia dyscyplinarnego z art. 64 ust. 1 w zw.
z art. 8 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych i innych,
kasacji wniesionej przez obrońcę obwinionej,
od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców
Prawnych w Warszawie z 24 marca 2025 r., sygn. [...],
utrzymującego w mocy orzeczenie Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego
Okręgowej Izby Radców Prawnych [...] z dnia 17 września 2024 r., sygn. akt
[...],

postanowił

- 1. oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2. obciążyć obwinioną M. G. kosztami postępowania kasacyjnego w kwocie 20 zł.**

[M. T.]

[r.g.]

UZASADNIENIE

Orzeczeniem z dnia 17 września 2024 r., sygn. akt [...] Okręgowy Sąd Dyscyplinarny Okręgowej Izby Radców Prawnych [...] uznał obwinioną radcę prawną M. G. winną tego, że:

w okresie od dnia 21 października 2019 roku do dnia 3 sierpnia 2023 r. wykonywała zawód radcy prawnego w niedozwolonej formie - spółki kapitałowej, funkcjonującej pod firmą B. sp. z o.o. z siedzibą w Ł. (KRS [...]),
tj. przewinienia dyscyplinarnego określonego w art. 64 ust. 1 ustawy o radcach prawnych w zw. art. 8 ust. 1 i 2 ustawy o radcach prawnych i za to wymierzył jej karę pieniężną w wysokości 7.200,00 złotych oraz orzekł zakaz sprawowania patronatu przez obwinioną na okres 5 lat, a także obciążył obwinioną kosztami postępowania dyscyplinarnego w kwocie 2.500,00 złotych.

Od powyższego orzeczenia odwołanie złożył obrońca obwinionej, zaskarżając je w całości, zarzucając:

obrazę przepisów postępowania mogącą mieć wpływ na treść zaskarżonego orzeczenia, tj.:

1. naruszenie art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 393 § 3 k.p.k., art. 410 k.p.k. i art. 424 § 1 pkt 1 k.p.k. wszystkie w zw. z art. 74(1) pkt 1 ustawy o radcach prawnych poprzez pominięcie dowodów w postaci oświadczeń złożonych na piśmie przez B. sp. z o.o. z siedzibą w Ł. oraz D. sp. z o.o. z siedzibą w Ł.,

2. naruszenie art. 7 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 405 § 2 i 4 k.p.k. w zw. z art. 74(1) pkt 1 ustawy o radcach prawnych poprzez oparcie orzeczenia na materiałach nieujawnionych w toku rozprawy w postaci wydruku ze strony [www.\[...\].pl](http://www.[...].pl),

3. naruszenie art. 143 § 1 pkt 3 k.p.k. w zw. z art. 393 § 1 zd. 2 k.p.k. w zw. z art. 405 § 2 i 4 k.p.k. w zw. z art. 74(1) pkt 1 ustawy o radcach prawnych poprzez ujawnienie bez odczytania oraz oparcie rozstrzygnięcia na treści wydruków ze strony internetowej,

4. naruszenie art. 167 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt 2, 3 i 5 k.p.k. poprzez oddalenie wniosków dowodowych, szczególnie wskazanych w odwołaniu,

5. naruszenie art. 16 § 1 k.p.k. w zw. z art. 74(1) pkt 1 ustawy o radcach prawnych poprzez wykorzystanie wyjaśnień obwinionej złożonych przed rzecznikiem dyscyplinarnym w sytuacji, gdy obwiniona nie została prawidłowo pouczona o przysługujących jej uprawnieniach,

6. naruszenie art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 74(1) pkt 1 ustawy o radcach prawnych poprzez przyjęcie, że obwiniona przyznała, że mogło dojść do powstania wątpliwości odnośnie formy wykonywania przez nią zawodu, podczas gdy obwiniona nie złożyła takich wyjaśnień,

7. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę rozstrzygnięcia polegający na przyjęciu, że obwiniona wykonywała zawód radcy prawnego w niedozwolonej formie spółki kapitałowej, pomimo, że takie ustalenie nie wynika z żadnego prawidłowo przeprowadzonego dowodu w sprawie.

Na podstawie tak postawionych w odwołaniu zarzutów, obrońca obwinionej wniósł o zmianę zaskarżonego orzeczenia i uniewinnienie obwinionej, ewentualnie o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego do ponownego rozpoznania.

Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych w Warszawie orzeczeniem z dnia 24 marca 2025 roku, sygn. [...] utrzymał w mocy zaskarżone orzeczenie i zasądził od M. G. koszty postępowania w kwocie 2000 zł.

Kasację od powyższego wniósł obrońca obwinionej, zaskarżając powyższe orzeczenie w całości, zarzucając:

1. Rażące naruszenie prawa przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych, mające wpływ na treść orzeczenia tj. art. 2 § 2 k.p.k., art. 4 k.p.k., art 7 k.p.k. w zw. art. 410 k.p.k. w zw. z art. 424 §1 pkt 1 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. art. 453 § 2 k.p.k., art.440 k.p.k. w zw. z art 167 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1 pkt 2, 5, k.p.k. w zw. z art. 452 § 2 pkt. 2 i § 3 k.p.k. w zw. z art. 170 § 1a i 2 k.p.k. i art. 405 § 2 i 3 k.p.k., wszystkie w zw. z art. 74(1) pkt. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych w zw. z art. 6 ust. 1 i art. 6 ust. 3 lit. c) i d) Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności z 4 listopada 1950 r. polegającą na nienależytym rozważeniu zasadności oddalenia wniosków dowodowych przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny, oraz nieuzasadnionym oddaleniu tożsamyh wniosków dowodowych złożonych w postępowaniu odwoławczym w sytuacji, gdy okoliczność, która miała być udowodniona, ma istotne znaczenie dla ustalenia, czy został popełniony delikt dyscyplinarny, a także w sytuacji gdy dowody, które Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych ocenił jako wskazujące na popełnienie deliktu dyscyplinarnego, wykazały zdaniem Wyższego Sadu Dyscyplinarnego tezę przeciwną od tezy na jaką miały być przeprowadzone dowody zgłoszone przez obrońcę Obwinionej.

2. Rażące naruszenie prawa przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych mające wpływ na treść orzeczenia tj. art. 4 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k. w zw. z art. 92 k.p.k. w zw. z art. 143 § 1 pkt. 3 k.p.k. w zw. z art. 393 § 1 zd. 2 k.p.k. w zw. z art. 405 § 2 i 4 k.p.k. w zw. z art. 410 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 i 2 k.p.k. w zw. 437 § 1 i § 2 k.p.k. w zw. z art 457 § 3 k.p.k. w zw. z 458 k.p.k. w zw. z art. 74(1) pkt. I ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych poprzez brak należytej kontroli Wyższego Sądu

Dyscyplinarnego Krajowej Izby Radców Prawych i zaakceptowanie orzeczenia Sądu I instancji w zakresie oparcia ustaleń faktycznych na podstawie treści wydruków ze strony internetowej w sytuacji, gdy z oględzin strony internetowej nie zostały sporządzone protokoły, co skutkowało złamaniem bezwzględego zakazu dowodowego wynikającego z treści art. 393 § 1 zd. 2 k.p.k.

3. *Rażące naruszenie prawa przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych mające wpływ na treść orzeczenia tj. naruszenie art. 4 k.p.k., art. 7 k.p.k., art. 170 § 3 k.p.k., art. 92 k.p.k., art. 393 § 3 k.p.k., art. 410 k.p.k., art. 424 § 1 pkt. 1 k.p.k. w zw. z art. 433 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. w zw. z 458 k.p.k. wszystkie w zw. z art. 74(1) pkt. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych polegające na nienależytym rozpoznaniu zarzutów obrońcy Obwinionej i uznaniu prawidłowości rzekomego oddalenia wniosków dowodowych w postaci oświadczeń złożonych na piśmie przez B. Sp. z o.o. z siedzibą w Ł. oraz D. Sp. z o.o. z siedzibą w Ł. podczas, gdy nie zostało wydane postanowienie o oddaleniu tych wniosków dowodowych, a zarzut stawiany tej części rozstrzygnięcia przez obrońcę Obwinionej dotyczył pominięcia tych dowodów w treści pisemnych motywów rozstrzygnięcia przez Okręgowy Sąd Dyscyplinarny wbrew treści art. 424 § 1 pkt. 1 k.p.k.*

4. *Rażące naruszenie prawa przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych mające wpływ na treść orzeczenia tj. naruszenie art. 7 k.p.k., art. 92 k.p.k., art. 410 k.p.k., art. 405 § 2 i 4 k.p.k. w zw. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. k.p.k. w zw. z 458 k.p.k., wszystkie w zw. z art. 74(1) pkt. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych przez brak dokonania jakiegokolwiek kontroli zarzutu nr 2 odwołania obrońcy Obwinionej z dnia 8 października 2024 r. i przyjęciu wprost w treści orzeczenia, że Okręgowy Sąd Dyscyplinarny nie oparł się na dowodzie w postaci wydruku ze strony [...]pl podczas gdy Okręgowy Sad Dyscyplinarny*

wprost wskazuje w pisemnych motywach rozstrzygnięcia, że ów wydruk stał u podstaw wydania orzeczenia przez tenże sąd.

5. Rażąco naruszenie prawa przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych mające wpływ na treść orzeczenia tj. art. 4 k.p.k., art. 16 § 1 k.p.k., art. 300 § 1 k.p.k. oraz 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. k.p.k. w zw. z 458 k.p.k. wszystkie w zw. z art. 74(1) pkt. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych poprzez dokonanie niewłaściwej kontroli zarzutu 5 odwołania i przyjęciu, że Obwiniona została prawidłowo pouczone o prawach i obowiązkach w postępowaniu dyscyplinarnym podczas gdy Obwiniona nigdy nie została pouczone o prawach i obowiązkach w postępowaniu dyscyplinarnym, a wręczony i podpisany przez nią dokument był pouczeniem o prawa i obowiązkach podejrzanego w postępowaniu karnym.

6. Rażąco naruszenie prawa przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych mające wpływ na treść orzeczenia tj. art. 4 k.p.k., art. 7 i art. 410 k.p.k. oraz 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. k.p.k. w zw. z 458 k.p.k. wszystkie w zw. z art. 74(1) pkt. 1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych przez brak dokonania kontroli, ewentualnie - dokonania nienależytej kontroli zarzutu nr 6 odwołania obrońcy Obwinionej z dnia 8 października 2024 r. i przyjęcie, że Obwiniona składając wyjaśnienia przed rzecznikiem dyscyplinarnym powoływała się tylko na wątpliwości odnośnie formy wykonywania przez nią zawodu w kontekście ograniczeń wynikających z art. 25a Kodeksu Etyki Radcy Prawnego, które to kwestie zdaniem Wyższego Sądu Dyscyplinarnego w świetle zmiany kwalifikacji prawnej nie mają żadnego znaczenia, podczas gdy Obwiniona w protokole z dnia 31 sierpnia 2023 r. jak i podczas rozprawy przed Okręgowym Sądem Dyscyplinarnym w dniu 17 września 2024 r. wyraźnie wyjaśniała, że nie wykonywała zawodu radcy prawnego w formie spółki z o.o., a więc wprost

odniosła się do czynu, co do którego przypisana jej została wina w postępowaniu dyscyplinarnym.

Na podstawie tak podniesionych zarzutów obrońca wniósł o uchylenie zaskarżanego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny Krajowej Izby Radców Prawnych bądź też w przypadku przyjęcia, że uznanie za winną obwinioną radcę prawną M. G. jest oczywiście niesłuszne, uchylenie zaskarżanego orzeczenia i uniewinnienie Obwinionej.

Odpowiedź na kasację złożył Zastępca Głównego Rzecznika Dyscyplinarnego wnosząc o jej oddalenie w całości.

Sąd zważył co następuje:

Kasacja jako bezzasadna w stopniu oczywistym podlegała oddaleniu na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k. w zw. z art. 74¹ ustawy o radcach prawnych.

Słusznie zauważył Zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego, iż kasacja jest nadzwyczajnym środkiem zaskarżenia, a nie zwykłą skargą trzecioinstancyjną. Stosownie do treści art. 62³ ustawy o radcach prawnych wynika natomiast, że kasacja może zostać wniesiona jedynie z powodu rażącego naruszenia prawa lub z powodu rażącej niewspółmierności kary dyscyplinarnej. Tym samym w postępowaniu kasacyjnym wykluczone jest weryfikowanie zarzutów, których istota sprowadza się do kwestionowania ustaleń faktycznych poczynionych w postępowaniu przed sądem dyscyplinarnym, zwłaszcza jeżeli zostały dokonane w postępowaniu pierwszoinstancyjnym (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 14 marca 2024 r., sygn. akt II ZK 74/23; z dnia 26 lipca 2024 r., sygn. akt II ZK 14/24; z dnia 21 listopada 2024 r., sygn. akt II ZK 84/24; z dnia 11 grudnia 2024 r., sygn. akt II ZK 66/24; z dnia 21 lutego 2025 r., sygn. akt II ZK 85/24). Ponadto, decydujące znaczenie dla

zakwalifikowania określonego zarzutu jako kwestionującego ustalenia faktyczne ma nie sama jego forma, ale rzeczywisty jego przedmiot.

Słusznie także podnosi, iż postępowanie dyscyplinarne nie tylko nie jest tożsame z postępowaniem karnym, lecz również nie stanowi wymiaru sprawiedliwości w rozumieniu art. 175 ust. 1 Konstytucji RP (zob. Wyrok TK z 11.09.2001 r. (SK 17/00), Dz. U. Nr 103, poz. 1129.). Zgodnie z art. 74¹ u.r.p. w sprawach nieuregulowanych do postępowania dyscyplinarnego przeciwko adwokatom i radcom prawnym oraz aplikantom korporacji stosuje się odpowiednio przepisy kodeksu postępowania karnego. Sąd Najwyższy w wyroku z dnia 5 listopada 2003 r., sygn. SNO 67/03 wskazał, że odpowiednie stosowanie przepisów kodeksu postępowania karnego oznacza nakaz posłużenia się analogią z ustawy jako sposobem stosowania prawa w wypadkach wskazanych przez przepis odsyłający. W konsekwencji uznać należy, że w postępowaniu dyscyplinarnym nie muszą być zachowane tak wysokie standardy ochrony praw jednostki, jakich wymaga się w rzetelnym postępowaniu karnym, a to, tym bardziej że orzeczenia sądu dyscyplinarnego z reguły poddane są kontroli sądowej.

Przenosząc powyższe uwagi na grunt niniejszej sprawy Sąd Najwyższy doszedł do przekonania, iż mimo mnogości podnoszonych naruszeń, kasację obrońcy obwinionej należało oddalić jako oczywiście bezzasadną.

Wadliwość formułowanych zarzutów sprowadza się przede wszystkim do ich formułowania w kierunku rozstrzygnięcia sądu meriti (przy tym uwaga ta pozostaje aktualna zasadniczo wobec wszystkich z podnoszonych przez autora kasacji zarzutów). Stanowią one niemal powtórzenie zarzutów podnoszonych w odwołaniu, które „przekwalifikowano” na „rażące naruszenie przepisów prawa”, aby takim zabiegiem procesowym doprowadzić do ponownej weryfikacji ustaleń faktycznych, które stały się podstawą ukarania obwinionego. Zarówno treści podnoszonych uchybień, jak i części

motywacyjnej wywiedzionej kasacji wyraźnie wskazują, iż skarżący niejako oczekuje, że Sąd Najwyższy w postępowaniu kasacyjnym dokona ponownej kontroli odwoławczej orzeczenia sądu pierwszoinstancyjnego i zaaprobuje forsowaną przez autora kasacji alternatywną ocenę zgromadzonego w toku postępowania materiału dowodowego. Rolą Sądu Najwyższego, rozpatrującą kasację, co zostało już wskazane powyżej, nie jest przecież ponowne, powielające kontrolę apelacyjną, rozpoznanie stawianych przez skarżącego zarzutów orzeczeniu pierwszoinstancyjnemu.

Na marginesie wskazać należy, że Sąd odwoławczy może dopuścić się naruszenia art. 7 i art. 410 k.p.k., jeżeli czyni własne ustalenia faktyczne oparte na niekompletnym materiale dowodowym, ocenionym nie swobodnie, lecz dowolnie. W niniejszej sprawie jest przecież oczywiste, że Wyższy Sąd Dyscyplinarny nie mógł dopuścić się podnoszonych uchybień, albowiem nie czynił własnych, odbiegających od poczynionych przez Sąd pierwszej instancji, ustaleń faktycznych. Jak wspomniano, nie dokonywał też samodzielnie oceny ustalonego zachowania obwinionego, gdyż kontrolował jedynie poprawność jej przeprowadzenia przez Sąd I instancji, utrzymując w mocy zaskarżone orzeczenie.

Nawet gdyby oceniać stawiane zarzuty przez pryzmat rażącego naruszenia prawa przez Wyższy Sąd Dyscyplinarny wszystkie sprowadzały się do oceny skarżącego, że sąd odwoławczy bądź to nie dokonał wnikliwej, pełnej i rzetelnej analizy zarzutów uprzednio przedstawionych w odwołaniu obrońcy, bądź też nie odniósł się w ogóle do uchybień, które w tymże środku zaskarżenia zostały wskazane. Ze wskazanym stanowiskiem nie sposób się zgodzić. Pisemne motywy zaskarżonego orzeczenia, w których wyjaśniono niezasadność zarzutów odwoławczych (kontestujących prawidłowe przeprowadzenie postępowania dowodowego przez sąd meriti, w tym

oddalenie wniosków dowodowych – spełniają wymogi wyznaczone obowiązującymi przepisami, tj. zgodne są ze standardami kontroli instancyjnej.

W tym miejscu należy wyraźnie stwierdzić, że sąd nie jest zobowiązany do formułowania swych wywodów w sposób podyktowany interesem skarżącego i dla tego ostatniego wygodny. Nie istnieje też jednolity i obowiązujący wzór uzasadnienia orzeczenia (tak sądu pierwszej jak i drugiej instancji), według którego sąd winien konstruować uzasadnienie. Istotne jest jedynie, aby uzasadnienie wyroku zawierało te elementy, które wymagane są przez przepisy prawa procesowego, a ten warunek w sprawie niniejszej został spełniony. Uzasadnienie orzeczenia nie musi też być obszerne, lecz zwarte w treści i komunikatywne w przekazie. Ponadto, sam fakt niespełnienia wymogów określonych w art. 457 § 3 k.p.k. nie może doprowadzić do uchylenia wyroku sądu odwoławczego, gdyż pisemne motywy rozstrzygnięcia są zawsze sporządzane po wydaniu orzeczenia, wobec czego powyższych treść, a zasadniczo braki, którymi są dotknięte, nie mogą mieć wpływu na wydane wcześniej rozstrzygnięcie sądu odwoławczego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z 7 października 2020 r., V KK 415/20).

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy oddalił kasację jako oczywiście bezzasadną, obciążając obwinioną M. G. kosztami postępowania kasacyjnego w kwocie 20 zł (tj. ryczałt za doręczenie wezwań i innych pism).

[M. T.]

[r.g.]

Barbara Skoczowska

